



Kijkje in slachterij en aandacht voor kalveren

Gineke Mons, Wilma Wolters

De verschillende stuurgroepen die Agrivaknet rij is organiseren elk hun eigen bijeenkomsten. Stuurgroep varkens bezocht een slachterij en stuurgroep herkauwers heeft een bijeenkomst in petto die de kalverhouderij en melkveehouderij uiteindelijk een betere samenwerking moet opleveren.

Kennismakelaar kalverhouderij

Sinds een maand of tien is Henriëtte Rozendaal onafhankelijk kennismakelaar voor de kalverhouderij. Een kennismakelaar wil de vakbekwaamheid van ondernemers en hun medewerkers ondersteunen. Dat kan bijvoorbeeld door vraaggestuurde scholing te organiseren en de schakel te zijn tussen verschillende partijen om kennisontwikkeling te stimuleren en ontwikkelen. Daarnaast koppelt de kennismakelaar werkzoekenden aan werkzoekenden en adviseert zij medewerkers of belangstellenden over scholing. Rozendaal heeft een klankbordgroep opgericht om de behoefte aan kennis en ontwikkeling in de kalverhouderij in kaart te brengen, en om te peilen hoe er vorm kan worden gegeven aan kennisoverdracht – webinar, trainingen, masterclasses et cetera. Hier is al een vaktechnische basiscursus kalverhouderij uit ontstaan. Rozendaal: “Kennisontwikkeling in de kalverhouderij is wenselijk om naast de druk vanuit de overheid, voldoende instroom te behouden en de vakbekwaamheid van ondernemers en medewerkers op orde te hebben. Er moet een spin in het web zijn wat betreft kennisoverdracht.” De kennismakelaar werkt met verschillende organisaties samen, zoals Agrivaknet, LTO, AJK, de Vereniging van Kalverhouders (VVK), onderwijs en ook de periferie.

Als buitenstaander, ook als erfbetreder vanuit de agrarische sector, kom je niet snel binnen in een slachterij. De recente Agrivaknet-bijeenkomst bij varkensslachterij Westfort ging echter van start met een bedrijfspresentatie en een rondleiding. Tientallen erfbetreders konden zo van nabij het slachtproces bekijken, van begin tot eind.

Bij de moderne slachterij van Westfort Vleesproducten in IJsselstein (bij Utrecht) worden dagelijks circa 10.500 varkens aangevoerd. Er is één slachtlijn, die door een grote hal loopt. Rondom de bovenzijde van de slachthal loopt een aparte gang, als een soort balustrade. Bezoekers krijgen zo van achter de ramen het gehele slachtproces van bovenaf in beeld, van begin tot eind.

De rondleiding begint bij de aanvoer van de varkens, die stressvrij worden opgevangen in de wachtruimte. Eerste station is vervolgens de bedwelmingslift. De varkens lopen er rustig naartoe; er is geen stress of paniek te zien. De medewerkers mogen geen peddels meer gebruiken, maar wapperen met lege plastic zakken om de dieren aan te sporen. Met een koppeltje van een stuk of zes dieren zakken ze naar beneden. Binnen 130 seconden zijn de varkens volledig bedwelmd met koolstofdioxide.

Ook mensenwerk

Eenmaal bedwelmd gaan ze aan de haak. Ze komen allereerst langs de ‘stekers’ die handmatig de halsslagader doorsteken. Het varken verbloedt dan binnen 20 seconden. Dit proces wordt nooit geautomatiseerd, omdat de stekers met de hand moeten controleren of het varken na het steken daadwerkelijk dood is, legt de ploegchef van Westfort uit. Met een vinger op het oog wordt gecontroleerd of het varken nog een oogreflex heeft om er zeker van te zijn dat het dier dood is. Mocht de reflex nog wel aanwezig zijn, dan wordt het varken nogmaals bedwelmd en gedood middels een elektrische verdovingsmethode. Daarna wordt nogmaals de oogreflex getoetst. Op

deze manier wordt met honderd procent zekerheid voorkomen dat een varken nog levend het slachtproces ingaat. Het slachten is deels geautomatiseerd. Het zware werk, het van boven naar beneden opsnijden van de karkassen, gebeurt met een robotarm. Ook het afsnijden van het grootste deel van de kop (die aan een karkashelft blijft hangen) is geautomatiseerd. Het uitsnijden van darmzakketten en long-leverpakketten gebeurt weer met de hand. Kwaliteitscontrole, vooral op beoedeling, is mensenwerk. Om preciezer te zijn: vrouwenwerk. Vrouwen zijn heel erg kritisch op beoedeling vanwege een zero-tolerance-beleid, aldus de ploegchef. De rondleiding duurt ongeveer een half uur. In diezelfde tijd zijn de varkens, die bij de start de lift ingingen, veranderd in schone, goedgekeurde karkassen die klaar zijn om de slachterij te verlaten. Steven van Colen van Ceva en Martijn Steenaert van Boehringer Ingelheim gaven tijdens de bijeenkomst een presentatie over longziekten.

Terugblik ontbijtbijeenkomst

De jaarlijkse ontbijtbijeenkomst van Agrivaknet vond dit jaar plaats op dinsdag 17 januari bij maatschap Kloosterboer. De veranderende wereld en de rol van de vaktechnische bedrijfsadviseur was het discussiethema. Naar aanleiding van de presentatie van Linda van Os over de beschikbare informatie op GroenKennisnet ontstond een levendige discussie over kennisdoorstroming en kennisuitwisseling. Voor velen was het een eyeopener dat er zo dichtbij een enorme, actuele kennisbank is, die ook voor de boer en zijn bedrijfsadviseur bruikbare praktijkinformatie verschaft. De mailing Agrivaknet Actueel biedt de ontvangers tweewekelijks via een aantal kennislinks de mogelijkheid om zich snel te oriënteren op mogelijk interessante onderwerpen.

Bijeenkomst met als doel masterclasses

Agrivaknet organiseert in samenwerking met kennismakelaar kalverhouderij Henriëtte Rozendaal op 16 maart de netwerkbijeenkomst ‘De eerste levensweken van het kalf bepalen het resultaat in de kalverhouderij’. In de bijeenkomst zullen de deelnemende erfbetreders die werkzaam zijn in de melkvee- en kalverhouderij sparren over hoe deze sectoren nog beter kunnen samenwerken. Het uiteindelijke doel is om masterclasses op te zetten waarin beide sectoren zich verdiepen in een nauwere samenwerking. Rozendaal: “De samenwerking kan beter en soepeler. Bovendien wordt de samenwerking tussen melkveehouder en kalverhouder in de toekomst belangrijker, zeker ook gezien de mogelijke 28-dagen regeling.” Tijdens de netwerkbijeenkomst zal Ruben Tolboom van MSD Animal Health over de effecten van de 28-dagen regeling vertellen die de melkveesector boven het hoofd hangt en die invloed heeft op de kalverhouderij. Hij geeft praktische adviezen die bijdragen aan een hoge kalvergezondheid en hoge weerstand tegen ziekten. Lactatiekundige en melkveehouder Sandra Mostert vertelt over de verschillen en overeenkomsten tussen de humane levensstart en die van kalveren. Tot slot stelt Denkvit de verbinding tussen de melkvee- en kalverhouderij ter discussie; het is een keten, en als daarin kennis en data gedeeld worden, heeft dat als resultaat gezondere en sterkere kalveren in zowel de melkvee- als de kalverhouderij. Rozendaal hoopt dat de netwerkbijeenkomst op veel deelnemers kan rekenen die mee discussiëren. “De twee sectoren kunnen samen het kalf nog beter tot waarde brengen, maar dan is er een betere samenwerking nodig. Erfbetreders kunnen als vliegwielen fungeren om veranderingen op gang te brengen. Uit de netwerkbijeenkomst hopen we een vervolg in de vorm van Masterclasses te kunnen distilleren, waarin we die verandering en samenwerking vorm kunnen geven.”

Agenda

Netwerkbijeenkomst melkvee- en kalverhouderij

Het doel van deze bijeenkomst is om met de deelnemers te sparren over hoe de melkveehouderij en kalverhouderij nog beter kunnen samenwerken.

Datum: donderdag 16 maart 2023
Tijd: optioneel 10.15 uur rondleiding bij Denkfarm, anders 11.45 uur inloop
Locatie: Denkfarm, Gruttoweg 7a, 3776 PZ in Stroe
Kosten: € 60 voor Agrivaknet-leden en € 85 voor niet-leden

Algemene Ledenvergadering Agrivaknet

Datum: woensdag 19 april 2023
Tijd: 12.30 tot 16.30 uur
Locatie: Winsect Aalten

Webinar: Circulaire precisiebemesting, effect op diergezondheid en kwaliteit melk

Webinar georganiseerd door Agrivaknet, Deltaplan agrarisch waterbeheer, VKON, NCOK en KCGG

Datum: donderdag 20 maart 2023
Tijd: 20.00 tot 21.00 uur

Meer informatie: www.agrivaknet.nl



Bedrijfspresentatie Westfort

De bijeenkomst bij varkensslachterij Westfort startte met een presentatie en een rondleiding.
Foto: Diedrich Hendrickx

Samenwerking
melkvee- en
kalverhouder
kan beter